THOMAS MORE

SELECTIELIJST

Focus en inspiratie: Ex-OKAN jongeren

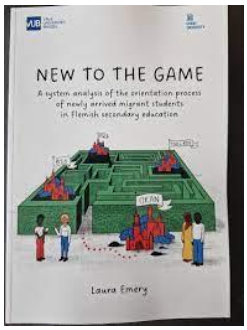
Deze materialen zijn te ontlenen in docAtlas Antwerpen en docAtlas Turnhout

2024 - 2025

Inhoud

1. OVERDRACHT EN ORIËNTATIE 2
2. TESTING 5
3. BEROEPSGERICHT 7

1. Overdracht en oriëntatie

New to the game : a system analysis of the orientation process of newly arrived migrant students in Flemish secondary education / Emery. - Brussel: [s.n.], 2022. - 246 p.
Vindplaats docAtlas: OND 19 newt

In deze doctoraatsstudie onderzocht Laura Emery het oriënteringsproces van OKAN leerlingen in het Vlaamse secundaire onderwijs. In dit engelstalig proefschrift deelt ze haar bevindingen die ze verzamelde via 4 empirische onderzoeken, waaronder interviews met OKAN-leerlingen, hun ouders en OKAN-leerkrachten.

Draaiboek opvolging ex-OKAN-leerlingen / [s.n.]. - Antwerpen: Stedelijk Onderwijs, 2021. - 1 v. (<NP>).
Vindplaats docAtlas: OND 7 draa

Dit draaiboek van stedelijk onderwijs Antwerpen wil scholen helpen in het uitbouwen en optimaliseren van hun begeleiding en opvolging van ex-OKAN-leerlingen. Je vindt er stapsgewijs cruciale acties in terug die de vervolgschool dient te nemen, in combinatie met tips en ondersteunende documenten. Het draaiboek kan best gezien worden als een leidraad of gids voor de school om het schooleigen draaiboek te evalueren, of als uitgangspunt om een schooleigen draaiboek te maken. Het draaiboek is opgebouwd uit 2 delen: het draaiboek zelf, plus een aantal bijlagen. In de bijlagen vind je: een blanco doorstroomdossier, functieomschrijvingen, dossier toelatingsklassenraden, overzicht ondersteunende maatregelen ex-OKAN-leerlingen,...

Flexibele leerwegen voor meertalige nieuwkomers in het basis- en secundair onderwijs / Vandecandelaere. - Tielt: Lannoo Campus, 2020. - 146 p.. - ISBN: 978-94-014-7011-7.
Vindplaats docAtlas: OND 7 flex

Wat verstaan we onder flexibele leerwegen? - Waarom heeft ons onderwijs nood aan meer flexibiliteit? - Wat zijn de randvoorwaarden en struikelblokken? Dit boek brengt het verhaal van acht basisscholen en acht secundaire scholen die ervoor kiezen hun onderwijs toe te spitsen op de noden van iedere leerling. Deze scholen organiseren elk op hun manier, binnen het wettelijk kader, flexibiliteit in wat, hoe, wanneer, waar of met wie er geleerd wordt, zonder het gemeenschappelijk curriculum uit het oog te verliezen. Elke leerling zou op school alle kansen moeten krijgen om te leren en zich te ontwikkelen. Daarom moet het onderwijs toegankelijk zijn voor leerlingen met verschillende achtergronden, mogelijkheden en behoeften. Heel wat Vlaamse scholen gaan deze uitdaging aan. De scholen in dit boek doen dit door de leerwegen beter af te stemmen op de groeiende diversiteit in de leerlingenpopulatie. Hun verhalen illustreren hoe flexibele leerwegen vorm kunnen krijgen, wat de voordelen zijn, maar ook met welke valkuilen scholen te maken krijgen.

Eerst OKAN. Nu IK KAN!: Een gids vol hulpmiddelen voor de (ex-)OKAN-leerling / Algoed; Torfs; Jaspaert. - [S.l.]: Provincie Vlaams-Brabant, 2019. - 104 p.
Vindplaats docAtlas: TAAL 3.10 eers

Eerst OKAN. Nu IK KAN! is een gids vol hulpmiddelen voor de (ex-)OKAN-leerling en biedt overzichtelijke stappenplannen, fiches, schrijf- en spreekkaders, websites en een beknopt grammaticaoverzicht. In duidelijke taal en ondersteund door illustraties krijgt de leerling tips over noteren in de les, het maken van taken en samenvattingen, studeren voor toetsen en examens, argumenteren en nog zoveel meer.

van basis naar secundair

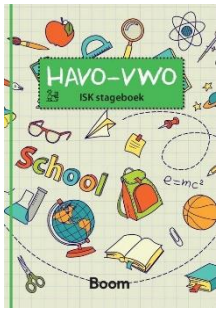
Toolbox van basis naar secundair / Transbaso.
URL:
https://pro.vanbasisnaarsecundair.be/toolbox

De toolbox Van basis naar secundair is een verzameling van online materialen om een overwogen studiekeuze bij de overgang van het basis naar het secundair onderwijs te faciliteren. Je vindt er o.a. illustraties van praktijken in scholen, stappenplannen, tips, printbare sjablonen en oefeningen voor leerlingen, ouders en schoolteam. Verder vind je op de website ook nog getuigenissen van bijvoorbeeld leerlingen of ouders, en andere tools en info rond dit onderwerp. Voor anderstalige ouders zijn er heel wat vertaalde informatiefiches.

https://pro.vanbasisnaarsecundair.be/toolbox/een-gids-voor-ouders-om-hun-kind-te-begeleiden-in-het-keuzeproces-vertaald-in-12-talen

De organisatie van OKAN-onderwijs wordt gekoloniseerd door de logica van het regulier onderwijs / Emery, Laura. - [S.l.]: -, 2021.
Tijdschriftartikel in
Welwijs : wisselwerking onderwijs en welzijnswerk. - Leuven. - Vol. 32, 2021, nr. 1, p. 10- 13.
Vindplaats docAtlas Antwerpen: OND 16 welw

Flexibele leerwegen : wat is mogelijk in het secundair onderwijs? Welke kansen zijn er voor ex-OKAN-leerlingen? / Laeremans, Joost - Arens, Christel- [S.l.]: -, 2021.
Tijdschriftartikel in
Caleidoscoop : spiegel van eigentijdse begeleiding. - Brussel. - 2021, jaargang 33, nr. 3, p. 8-15.
Vindplaats docAtlas Antwerpen: OND 16 cale

HAVO-VWO ISK stageboek / Post-Roelse; Bishesar. - Amsterdam: Boom, 2017. - 79 p..
Vindplaats docAtlas: TAAL 3.11.3 ISKs

Voor de meeste leerlingen is de overgang van de OKAN-klas (ISK) naar een vervolgopleiding een grote en spannende stap. De aansluiting verloopt ook niet altijd goed. Om deze stap wat minder intimiderend en meer succesvol te laten verlopen worden er steeds vaker (snuffel)stages georganiseerd. Het HAVO-VWO stageboek is een werkboek dat leerlingen aan de hand neemt tijdens een stageweek op hun nieuwe middelbare school. Dit werkboek is geschikt voor elke ASO richting. Leerlingen worden begeleid tijdens de voorbereiding op de stage. Vervolgens evalueren ze aan de hand van tien hoofdstukken zaken als de eerste indruk, de docent en huiswerk. Het boek bevat opdrachten die leerlingen er toe aan zetten na te denken over hoe de middelbare school precies werkt, zodat zij na hun tijd op de OKANschool goed kunnen starten op de nieuwe school. Dit boek is onderdeel van de reeks ISK stageboeken.

Voluit taal : didactiek Nederlands voor de eerste en tweede graad van het secundair onderwijs / Schiepers. - Gent: Borgerhoff & Lamberigts, 2022. - 433 p.. - ISBN: 978-94-6393-720-7. - ISBN: 978-94-6393-899-0
Vindplaats docAtlas: OND 9 volu

Voluit Taal is het resultaat van een samenwerking tussen tien auteurs – van docenten uit verschillende lerarenopleidingen, tot beleidsmedewerkers en het Centrum voor Taal en Onderwijs (KULeuven). Samen creëerden ze dit handboek taaldidactiek voor de eerste en tweede graad van het secundair onderwijs. Voluit Taal gaat voor ambitieus, inclusief, geïntegreerd en taalkrachtig taalonderwijs Nederlands, dat aanhaakt bij de kansen en uitdagingen van de 21ste eeuw. Deel 1 van het boek vertaalt wetenschappelijke inzichten over hedendaags onderwijs naar zeven didactische principes, die de rode draad van het boek vormen. In deel 2 komen die principes tot leven: in hoofdstukken rond vaardigheden, taalbeschouwing, literatuur, meertalige leerlingen, brede beeldvorming en technologie ontdek je hoe je de didactische principes kunt toepassen in je eigen (taal)onderwijs.

Deel 3 helpt je dan weer om met een kritische bril naar je eigen aanpak en leermiddelen te kijken, via een aantal gerichte kijkwijzers. De vele praktijkvoorbeelden zetten je meteen op weg.

Okan/ ISK en daarna: aanbevelingen voor de doorstroom van nieuwkomersleerlingen naar het vervolgonderwijs in Nederland en Vlaanderen.

In deze adviestekst heeft het Algemeen Secretariaat van de Taalunie de uitdagingen in kaart gebracht die gepaard gaan met de doorstroom van nieuwkomersleerlingen naar het vervolgonderwijs. Er worden zes aanbevelingen gedaan voor een kwalitatieve doorstroom en verdere begeleiding van nieuwkomersleerlingen. De tekst kwam tot stand in samenwerking met een groep van Vlaamse en Nederlandse experts en werd gevoed door ervaringen uit diverse schoolbezoeken en interviews in Nederland en Vlaanderen.

Gratis downloadbaar: https://taalunie.org/publicaties/219/okanisk-en-daarna

2. Testing

Taal en teken : technisch lezen bij nieuwkomers / Bakker. - [S.l.]: HCO, 2016. - 32 p..
Vindplaats docAtlas: TAAL 2.11.2 taal

Deze brochure is bedoeld als hulpmiddel voor leerkrachten in basisscholen die de beginsituatie van anderstalige nieuwkomers in kaart willen brengen en een leerlijn voor technisch lezen willen uitzetten. Het bevat een leestoets in 12 talen.

Toolkit Competenties Nederlands Breed Evalueren Lager onderwijs / Seghers; Philips; Versteden; Ysenbaert. - Leuven: Centrum voor Taal en Onderwijs, 2013. - 451 p.
Vindplaats docAtlas Antwerpen: TAAL 2.11.2 tool

De Toolkit Breed Evalueren (TBE) is ontwikkeld door het Centrum voor Taal en Onderwijs (KUL) en het Steunpunt Diversiteit en Leren (UG) in opdracht van het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming om leerkrachten te ondersteunen bij het breed in kaart brengen van de competenties Nederlands van leerlingen doorheen het lager onderwijs. De TBE BAO omvat scenario's om mee aan de slag te gaan, beschrijvende fiches van evaluatie-instrumenten, een raamwerk met de eindtermen Nederlands, een kader waarin die eindtermen

gelinkt worden aan bestaande evaluatie-instrumenten. De Toolkit kan eveneens als geheel gedownload worden.

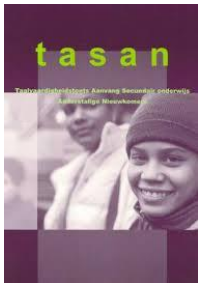
Instappakket Frans ex-OKAN eerste graad SO / VVKSO. - Brussel: VVKSO, 2009. - 226 p.
Vindplaats docAtlas: TAAL 3.8.4 inst

Dit instroompakket Frans werd in opdracht van het VVKSO ontwikkeld door leraren met ervaring in het onthaalonderwijs. Het bestaat uit 10 modules, een instaptoets, tussentijdse toetsen en een eindtoets.

TAS. Taalvaardigheidstoets Aanvang Secundair onderwijs / Bogaert, Nora; Smet, Greet; Smeyers, Maarten. - Leuven: Steunpunt NT2, 2001. - 28 p. (handleiding), 24 p. (leestoets), 2 p. (correctie), met: leestoets, handleiding, cd, correctiebladen. - ISBN: 90-75511-27-2: 25,80 (pakket)
Doelgroep: 11-18 jaar
URL: http://www.cteno.be/index.php?idMenu=126&id_materiaal=432
Vindplaats docAtlas: TAAL 3.11.2 tas

De toets schetst een algemeen beeld van de taalvaardigheid van de afzonderlijke leerlingen en van de klasgroep als geheel. De TAS geeft de mogelijkheid om leerlingen in te delen in vier categorieën van taalvaardigheid en laat daarnaast toe vast te stellen hoe de achterstand over de hele klasgroep verspreid is. De TAS bestaat uit twee edittoetsen en een luistertoets. Volledig downloadbaar.

Tasan. Taalvaardigheidstoets Aanvang Secundair onderwijs Anderstalige Nieuwkomers / Gysen, Sara; Ramaut, Griet; Sterckx, Mie; et al.. - Leuven: Steunpunt Nederlands als Tweede Taal, 2003. - veelv. gepag., met: literatuurlijst, bevat: cd-rom voor de verwerking van de scores. - ISBN: 90-75511-32-9
Doelgroep: 11-16 jaar
URL: https://www.arts.kuleuven.be/cto/materialen/nieuwkomers/taalscreening-1/tasan/tasan
Vindplaats docAtlas: TAAL 3.11.2 tas

De TASAN gaat na of een anderstalige nieuwkomer voldoende taalvaardig is om de lessen in de eerste graad secundair onderwijs te volgen en op welke vlakken hij nog ondersteuning nodig heeft. De TASAN meet luister-, lees- en schrijfvaardigheid. Spreekvaardigheid is niet opgenomen om praktische redenen. De nadruk ligt vooral op de taalvaardigheid die de leerlingen nodig hebben om te functioneren op school.

Diataal. Taaltoetspakket / [s.n.]. - Groningen: Expertisecentrum taal, onderwijs en communicatie (Etoc), 2008. - 8 p.
Doelgroep: 9-16 jaar
Vindplaats docAtlas Antwerpen: 3.11.2 diat

Deze brochure bevat informatie over Diataal. Diataal is een internet taaltoetspakket voor groep 7 en 8 van de basisschool en de eerste drie klassen van het voortgezet onderwijs. Met Diataal kunnen scholen via het internet een algemeen diagnostisch taalvaardigheidsonderzoek bij hun leerlingen uitvoeren.

3. Beroepsgericht

Didactische taalondersteuning voor zaakvakleerkrachten met ex-OKAN-leerlingen in de klas / Declercq, Ingrid ; Ghesquière, Liesbeth . - Torhout : VIVES. - 35 p.
Vindplaats docAtlas: TAAL 3.8.4 dida
URL: didactische-tool-voor-leerkrachten.pdf

In het PWO-project 'Didactische noden voor zaakvakleerkrachten met ex-OKAN-leerlingen in de klas' (Declercq & Ghesquière, 2019) werd onderzoek gevoerd naar de problemen die zaakvakleerkrachten met ex-OKAN-leerlingen in de klas ervaren. Er werd gefocust op zowel de leerkrachten als op de leerlingen. De problemen bleken van taalkundige, didactische, vakinhoudelijke en sociale aard. De conclusie luidde dat de leerlingen na een jaar OKAN onvoldoende taalvaardig zijn om de lessen te volgen en er dus een verdere duurzame taalondersteuning is aangewezen. Deze didactische tool wil zaakvakleerkrachten praktisch op weg helpen. Met concrete voorbeelden hoe je les- en evaluatiemateriaal kan optimaliseren om doelgerichter te werken, vanuit een leerzaam en rijk taalaanbod, met expliciete aandacht voor woordenschat en feedback op maat.

WerkPortfolio Praktijkkaarten PRO 1. Professionele keukentechnieken / Schwank . - Diemen: Schwank & Van Duijvenbode, 2009.. - (Werkportfolio PRO). - ISBN: 978-90-78118-21-3.
Vindplaats docAtlas Antwerpen: TAAL 3.8.5 werk

Competentiegerichte methode voor keuken, bakkerij, schoonmaak en techniek, bedoeld voor lessen in het praktijkonderwijs en het vmbo. Omdat de professionele technieken op eenvoudige wijze worden uitgelegd kunnen de materialen ook in het VSO worden gebruikt. In deze Werkportfolio wordt aan de hand van instructiefoto's met weinig tekst veertig schoonmaaktechnieken stapsgewijs aangeleerd. Elke techniek wordt in maximaal vijf stappen detaillistisch uitgelegd. Daarnaast worden kort de benodigdheden en aandachtspunten beschreven. Alle informatie over de verschillende

techniekenis op A4-formaat op geplastificeerde praktijkkaarten beschikbaar. Als de leerling een techniek beheerst, kan de docent dat in het portfolio aftekenen.

StruX : Nederlands: woordenschat: basis / Schinkel. - Meppel: Edu'Actief, 2017. - 78 p.. - ISBN: 978-90-372-4217-1.
Vindplaats docAtlas Antwerpen: TAAL 3.8.2 stru

De uitgebreide methode StruX is bedoeld voor leerlingen van het BSO en het BuSo en leidt op voor een zelfstandige plaats in de maatschappij, arbeid of het aanvullend secundair beroepsonderwijs. De leerlijn Nederlands bestaat uit 23 leer-/werkboeken voor lezen, luisteren, schrijven, spreken en gesprekken voeren. Deze leer-/werkboeken behandelen alle leerdoelen uit het referentiekader 1F. Leerlingen worden stap voor stap toegeleid naar niveau 1F. Daarnaast zijn er 5 leer-/werkboeken voor woordenschat. Deze werkboeken zijn zo opgezet dat je ze binnen het vak Nederlands kunt gebruiken, maar ook binnen de praktische vakken. Dit leer-/werkboek gaat over schoolwoorden. De onderwerpen zijn: woorden op school, woorden die vertellen wie je bent, woorden over eten, een gastles op school, woorden op stage, woorden in het ziekenhuis, woorden bij het openbaar vervoer en pesten.

Werken in de bouw. / Broek, Van de. - Amsterdam: Eenvoudig Communiceren, 2006. - 27 p. (stagegids) , 5 p. (lesbrief). - (Werken In-stagegidsen).
Vindplaats docAtlas: WEL 3.5.7 werk

Welke beroepen heb je allemaal in de bouw? En hoe belangrijk is veiligheid op de werkplek? De nieuwste stagegids Werken in de Bouw geeft antwoord op deze vragen. Ook bevat de gids interviews met drie leerlingen die stage lopen in de bouw en een interview met tv-presentator Dennis Mulder. Hij is sinds 2000 presentator en timmerman in het RTL5-programma Woon en Klusmagazine. Verder staat er een ondersteunende woordenlijst en informatie en tips over werken in de bouw. Werken in de Bouw is helder vormgegeven met functionele foto's en illustraties. In de lesbrief staan tips, ideeën, opdrachten en suggesties om de stagegids 'Werken in de keuken' in de klas te behandelen.

Rekenen voor zorg en welzijn / Ariaens; Bruintjes; Verveer; Visser. - Meppel: Edu'Actief, 2018. - 123 p. - (Algemene beroepsvaardigheden; 2018: 1). - ISBN: 978-90-372-4563-9.
Vindplaats docAtlas: TAAL 3.8.3 reke

Met de methode Edu4all kunnen leerlingen in het beroepssecundair onderwijs (BSO) zich oriënteren op alle mogelijkheden die ze hebben en ontdekken daarnaast hun talenten. De serie Algemene beroepsvaardigheden biedt leerlingen goede basisvaardigheden voor in hun stage en toekomstige werk. Dit is het werkboek voor rekenen in de context van Zorg en Welzijn. Aan de hand van opdrachten maken leerlingen kennis met rekenen op verschillende werkplekken in de zorgsector zoals vb. het zorghotel, het dienstencentrum, de

kinderopvang, enz. De werkboeken Algemene beroepsvaardigheden kunnen naast de profiel- en keuzewerkboeken van Edu4all gebruikt worden.

Kies raak! / - Antwerpen: De Schoolbrug, 2024: 100,00 EUR
Doelgroep: 11-14 jaar
URL: http://deschoolbrug.be/product-categorie/kies-raak/

Vindplaats docAtlas Antwerpen: WEL 2.5.8 kies

Kies Raak! zijn methodieken, activiteiten en materialen rond de overgang van het lager naar secundair onderwijs en de doorstroom van 1ste naar de 2de graad in het secundair onderwijs. Kies Raak! bevat 6 ouderbijeenkomsten en een talentenzoektocht voor leerlingen. De Schoolbrug heeft dit pakket uitgewerkt en biedt graag ondersteuning bij het gebruik van de materialen
www.deschoolbrug.be

Kies buitengewoon raak! / - Antwerpen: De Schoolbrug, 2017. 125,00 EUR
Doelgroep: 11-14 jaar
URL: http://www.deschoolbrug.be/materialenbank/
Vindplaats docAtlas Antwerpen: WEL 2.5.8 kies

Kies buitengewoon Raak! is een pakket rond studiekeuze voor het buitengewoon onderwijs. Het omvat methodieken om met leerlingen en ouders op een interactieve en laagdrempelige manier aan de slag te gaan rond studiekeuze. De Schoolbrug werkte het pakket uit, samen met 4 Antwerpse scholen. Je vindt in het pakket een handleiding met 5 uitgewerkte ouderbijeenkomsten, een groot doek om de structuur van het secundair onderwijs bevattelijk te maken, en concrete lesvoorbereidingen en studiekeuzeactiviteiten om ook tijdens de les aan de slag te gaan rond het thema. Het beroepenfotospel kan als begeleidend materiaal ontleend worden. Verschillende onderdelen en kopieerbladen van de methode zijn ook gratis te downloaden op de website.

Beroepenfotospel (Kies Buitengewoon Raak!) / - Antwerpen: De Schoolbrug, 2017. 25,00 EUR
Doelgroep: 11-12 jaar
URL: http://www.deschoolbrug.be/product/beroepenfotospel-later-wil-ik-worden/
Vindplaats Antwerpen: WEL 2.5.8 bero

Het beroepenfotospel is een spel rond studiekeuze, ontworpen als onderdeel van het pakket Kies buitengewoon Raak!. Het volledige pakket is een totaalmethode rond studiekeuze voor het buitengewoon onderwijs en is ook ontleenbaar. Het omvat methodieken om met leerlingen en ouders op een interactieve en laagdrempelige manier aan de slag te gaan rond studiekeuze. Dit spel kan je echter ook apart spelen en leert de leerlingen spelenderwijs verschillende beroepen kennen. Leerlingen lezen aan elkaar tips voor en de andere leerlingen raden het juiste beroep. Het spel kan je ook gratis downloaden op de website.